

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การศึกษาแบบจำลองการกำหนดราคายางพาราและการประยุกต์ใช้กับเกษตรกรผู้ปลูกยางพารา เพื่อศึกษาสภาพการผลิต ผลผลิต ต้นทุน ราคาขาย และกำไรที่เกษตรกรได้รับ ทดสอบความมีประสิทธิภาพของตลาดสินค้าเกษตรล่วงหน้าแห่งประเทศไทยในการซื้อขายยางพาราและการส่งผ่านราคายางพาราจากตลาดโลกไปสู่ตลาดท้องถิ่น ศึกษาผลกระทบของการเปลี่ยนแปลงราคายางพาราในตลาดโลกที่มีต่อรายได้ของเกษตรกรที่ปลูกยางพาราของประเทศไทย และพัฒนาแบบจำลองการกำหนดราคายางพาราที่เหมาะสม โดยสามารถสรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และเสนอแนะต่อการศึกษาในอนาคตต่อไปได้ดังนี้

สรุปผลการวิจัย และอภิปรายผล

การวิจัยเรื่องแบบจำลองการกำหนดราคายางพาราและการประยุกต์ใช้กับเกษตรกรผู้ปลูกยางพาราครั้งนี้ ใช้วิธีการศึกษา 4 วิธี ได้แก่ 1) วิธีการสำรวจ (Survey Research) 2) วิเคราะห์ข้อมูลและสถิติต่างๆ (Descriptive Analysis) 3) วิธีการสร้างแบบจำลองทางคณิตเศรษฐศาสตร์ (Mathematical Economics Model) 4) วิธีการวิจัยทางเศรษฐมิติ (Econometric Research) เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของการวิจัยตามข้างต้น

ผลการสำรวจเกษตรกรผู้ปลูกยางพาราในจังหวัดบึงกาฬ จันทบุรี และสงขลา ในปี 2558 พบว่าเกษตรกรผู้ปลูกยางพาราส่วนใหญ่มีการศึกษาแค่ระดับประถมศึกษา โดยมีที่ดินสวนยางพาราเป็นของตนเอง และรายได้จากการปลูกยางพาราจัดเป็นรายได้หลักของเกษตรกรกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งเกษตรกรผู้ปลูกยางพาราส่วนใหญ่ประสบปัญหาเรื่องหนี้สิน พันธุ์ยางพาราที่ใช้ในการปลูกยางพาราเป็นพันธุ์ RRIT 600 ซึ่งซื้อมาจากร้านค้า โดยผลผลิตจากยางพาราจะขายในรูปของยางก้อนถ้วยและน้ำยางสด เนื่องจากมีความสะดวกในการขาย โดยเกษตรกรผู้ปลูกยางจะเก็บยางไปขายเองที่ร้านรับซื้อ หรือรวมกลุ่มกันขายโดยตรงกับพ่อค้า

ผลการสำรวจต้นทุนของการปลูกยางพาราในพื้นที่ดังกล่าว ประกอบด้วย 1) ต้นทุนคงที่ ซึ่งประกอบด้วยเครื่องจักร และอุปกรณ์ทางการเกษตรที่ใช้ในการทำสวนยาง เช่น เครื่องตัดหญ้า เครื่องฉีด พ่นยา โรงเรือน เครื่องสูบน้ำ มีดค้ายหญ้า จอบ กรรไกรตัดแต่ง มีดกรีดยาง หินลับมีด ชุดเก็บน้ำยาง ไฟฉายและแบตเตอรี่ ถังใส่ยาง ตะกร้า และ 2) ต้นทุนแปรผัน ซึ่งประกอบด้วย ซื้อพันธุ์ยาง ปุ๋ย ยาฆ่าวัชพืช กรดฟอร์มิก น้ำมัน ค่าน้ำ ค่าไฟ ค่าใช้จ่ายอื่นๆ ค่าแรงเตรียมพื้นที่ ค่าปลูก ค่าแรงบำรุงรักษา ค่าแรงเก็บยาง สำหรับต้นทุนแปรผันเฉลี่ย (ไม่รวมค่าแรงของเกษตรกรผู้ปลูกยาง และค่าเสียโอกาส) ไร่ละ 8,144.15 บาท ทั้งนี้ค่าใช้จ่ายใน

การจัดซื้อปุ๋ยมีสัดส่วนมากที่สุดในต้นทุนแปรผัน โดยคิดเป็นสัดส่วนเท่ากับร้อยละ 59.93 ของต้นทุนแปรผันรวม รองลงคือ ค่าซื้อพันธุ์ยางพารา คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 10.40 ของต้นทุนแปรผันทั้งหมด รายได้รวมเฉลี่ยในปี 2558 ของเกษตรกรกลุ่มตัวอย่าง เท่ากับ 6,236.45 บาท ซึ่งต่ำกว่าต้นทุนเฉลี่ยต่อไร่ค่อนข้างมาก

ผลการศึกษาปัจจัยที่กำหนดราคาขายพาราที่เกษตรกรผู้ปลูกยางได้รับนั้น พบว่า การเปลี่ยนแปลงรายจ่ายในการทำสวนยางพารา ส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงราคาน้ำยางสดในทิศทางเดียวกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ รายได้จากการทำสวนยางพาราในปี 2558 มีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกับราคาน้ำยางสดที่เกษตรกรได้รับ และราคาน้ำยางสดในช่วงเวลาปี 2557 ส่งผลกระทบบต่อราคาน้ำยางสดในปี 2558 ในทิศทางเดียวกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ผลการทดสอบความมีประสิทธิภาพของตลาดสินค้าเกษตรล่วงหน้าแห่งประเทศไทยในการซื้อขายยางพารานั้นพบว่า การเปลี่ยนแปลงของราคาแผ่นรมควันชั้น 3 ในตลาดสินค้าเกษตรล่วงหน้าแห่งประเทศไทย มีความสัมพันธ์เชิงดูยภาพในระยะยาวและมีผลกระทบต่อการเปลี่ยนแปลงของราคาขายพาราแผ่นดิบชั้น 3 เฉลี่ย ในตลาดกลาง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และพบความเชื่อมโยงระหว่างตลาดสินค้าเกษตรล่วงหน้าแห่งประเทศไทยและตลาดกลางค่อนข้างสูง

ผลการพัฒนาแบบจำลองของราคาขายพาราหน้าฟาร์มที่คาดการณ์ พบว่า ในระยะสั้นนั้น กำไรของเกษตรกรผู้ปลูกยาง ขึ้นอยู่กับการเปลี่ยนแปลงของราคาขายพาราที่เกษตรกรจะได้รับหรือราคาขายพาราหน้าฟาร์มที่คาดการณ์ โดยจะเปลี่ยนแปลงไปตามการปรับตัวของราคาขายพาราในตลาดโลกในช่วงเวลาที่ผ่านมามากทอดหนึ่ง สอดคล้องกับพฤติกรรมการขายยางพาราของเกษตรกรที่จะรอช่วงเวลาให้ราคาขายพาราในตลาดโลกปรับตัวสูงขึ้น

ผลการศึกษาผลกระทบของการเปลี่ยนแปลงราคาขายพาราในตลาดโลกที่มีต่อรายได้เกษตรกรผู้ปลูกยางพารานั้น พบว่า ราคาขายแผ่นรมควันชั้น 3 ในตลาดล่วงหน้าสิงคโปร์ และราคาขายพาราที่เกษตรกรได้รับ ซึ่งแสดงถึงรายได้ของเกษตรกรผู้ปลูกยางพารา มีความสัมพันธ์เชิงดูยภาพในระยะยาว และแบบจำลองตาม Error Correction Model เป็นแบบจำลองที่เหมาะสมกับการอธิบายการเปลี่ยนแปลงของราคาขายพาราที่เกษตรกรได้รับ แสดงให้เห็นว่า การเปลี่ยนแปลงของราคาแผ่นรมควันชั้น 3 ในตลาดล่วงหน้าสิงคโปร์ มีผลกระทบต่อการเปลี่ยนแปลงของราคาขายพาราที่เกษตรกรได้รับอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และเกิดความเชื่อมโยงระหว่างตลาดกลางยางพาราของไทยกับตลาดล่วงหน้าสิงคโปร์ค่อนข้างสูง

ผลการพัฒนาแบบจำลองการกำหนดราคาขายพาราที่เหมาะสม ผลการศึกษาผลการส่งผ่านราคาขายแผ่นรมควันชั้น 3 ในตลาดสินค้าเกษตรล่วงหน้าแห่งประเทศไทยไปยังราคาขายพาราแผ่นดิบชั้น 3 เฉลี่ยในตลาดกลาง ตามแบบจำลอง Vector Error Correction Model ปรากฏว่า เมื่อมีการเปลี่ยนแปลงในระยะสั้น ราคาขายพาราแผ่นดิบชั้น 3 เฉลี่ยในตลาดกลางมีความรวดเร็วในการปรับตัวเข้าสู่ดุลยภาพระยะยาวได้เร็วกว่าราคาขายแผ่นรมควันชั้น 3 ในตลาดสินค้าเกษตรล่วงหน้าแห่งประเทศไทย นอกจากนี้ผลการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างราคาขายพาราที่เกษตรกรได้รับและราคาขายแผ่นรมควันชั้น 3 ในตลาดล่วงหน้าสิงคโปร์ ตามแบบจำลอง Vector Error Correction Model พบว่า เมื่อมีการเปลี่ยนแปลงในระยะสั้น ราคาขายพาราที่เกษตรกรได้รับ มีความรวดเร็วในการปรับตัวเข้าสู่ดุลยภาพระยะยาวได้รวดเร็วกว่าราคาแผ่นรมควันชั้น 3 ในตลาดล่วงหน้าสิงคโปร์ ความเหมาะสมของแบบจำลองในการพยากรณ์ราคาขายพาราแผ่นดิบชั้น 3 เฉลี่ยในตลาดกลาง ปรากฏว่า เมื่อพิจารณาจากค่าสถิติต่างๆ แบบจำลองดังกล่าวสามารถพยากรณ์ได้ดี เช่นเดียวกับแบบจำลองราคาขายพาราที่เกษตรกรได้รับ เมื่อนำมาพยากรณ์แนวโน้มราคาขายพาราที่เกษตรกรได้รับ ก็สามารถพยากรณ์ราคาขายพาราที่เกษตรกรได้รับได้ดี โดยค่าสถิติที่ใช้ในการทดสอบแสดงให้เห็นว่า เกิดความคลาดเคลื่อนขึ้นไม่มากนัก

ข้อเสนอแนะ

ในการศึกษาแบบจำลองการกำหนดราคาขายพาราและการประยุกต์ใช้กับเกษตรกรผู้ปลูกยางพาราเพื่อศึกษาสภาพการผลิต ผลผลิต ต้นทุน รายได้ และกำไรที่เกษตรกรได้รับจากการปลูกยางพาราของประเทศไทยในปี 2558 การทดสอบความมีประสิทธิภาพของตลาดสินค้าเกษตรล่วงหน้าแห่งประเทศไทยในการซื้อขายยางพาราและการส่งผ่านราคาขายพาราจากตลาดโลกไปสู่ตลาดท้องถิ่น การศึกษาถึงผลกระทบของการเปลี่ยนแปลงราคาขายพาราในตลาดโลกที่มีต่อรายได้ของเกษตรกรที่ปลูกยางพาราในภาคต่างๆของประเทศไทย และหาแบบจำลองการกำหนดราคาขายพาราที่เหมาะสมนั้น อาจจะมีจุดอ่อนที่ควรได้รับการพัฒนาในการศึกษาครั้งต่อไป โดยการสำรวจพื้นที่ปลูกยางให้ครอบคลุมกลุ่มตัวอย่างของประชากรผู้ปลูกยางพารา ซึ่งมีกระจายทั่วประเทศให้มากขึ้น โดยในครั้งนี้เป็นเพียงสำรวจจำนวน 3 จังหวัดที่มีการปลูกยางพารามากที่สุดในแต่ละภาคของประเทศไทย กล่าวคือ ภาคเหนือ ภาคตะวันออก และภาคใต้ โดยการขยายตัวอย่างให้ครอบคลุมประชากรมากขึ้น จะทำให้สะท้อนข้อเท็จจริงได้มากกว่าการศึกษาครั้งนี้

นอกจากนี้วิธีการศึกษาโดยมุ่งรวบรวมข้อมูลเพียงปีเดียว คือ ปี 2558 จะทำให้ไม่สามารถศึกษาในเชิงเปรียบเทียบได้ ซึ่งอาจจะไม่สามารถพิจารณาความเชื่อมโยงระหว่างกำไรของเกษตรกรผู้ปลูกยางพารา และราคาขายพาราในตลาดโลกได้ชัดเจน และในการพัฒนาและทดสอบแบบจำลองนั้น แบบจำลอง Vector Error Correction Model ของราคาขายพาราแผ่นดิบชั้น 3 เฉลี่ยในตลาดกลาง และแบบจำลอง Vector Error

Correction Model ของราคายางพาราที่เกษตรกรได้รับ มีความเหมาะสมในการพยากรณ์ แต่เมื่อทดสอบค่าคลาดเคลื่อนแล้วยังพบปัญหาทางสถิติต่างๆอยู่บ้าง จึงอาจจะมีแบบจำลองอื่นๆที่เหมาะสมยิ่งขึ้นในการพยากรณ์แนวโน้มราคายางพาราในอนาคตได้

อย่างไรก็ตาม ผลการศึกษาครั้งนี้ แสดงให้เห็นว่า ตลาดสินค้าเกษตรล่วงหน้าแห่งประเทศไทย มีความสำคัญต่อการสร้างเสถียรภาพราคายางพาราในระยะยาว ซึ่งควรได้รับการพัฒนาให้เป็นตลาดสินค้าเกษตรล่วงหน้าที่มีความสำคัญในภูมิภาคนี้ เพื่อให้สามารถอยู่ในระดับเดียวกับตลาดล่วงหน้าของสิงคโปร์ได้ จะทำให้เกษตรกรผู้ปลูกยางพารามีอำนาจในการกำหนดราคายางพาราเพิ่มขึ้นได้บ้างพอสมควร

